

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIODICH SATIRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

L' ESCEPTICH.

Tots vostés lo coneixerán.

Es un minyè jove, mal humorat; está fastidiat del mon, y de lo que pot haverhi fora del mon no n' hi parlin pas, perque tampoch hi creu.

No viu, vejeta; no té una ilusiò, y si alguna n' hi apunta al espírit, se dona prou ansia per osegarla avants de que neixi.

En una paraula: véu totas las coses á través de unas ulleras negras.

* * * (Political) No l' hi parléu de política.

Ell té una màxima: tots los homes polítics hi son pél mateix, per medrar.

¡Idiots! No hi ha ni pot haverhi cap altra idea que la de menjar del pressupuesto.

—Pero escolta, Lluís, escolta. Hi ha homes públichs que han gosat altas posicions y han mort pobres. Aqui tens à n' en Rios Rosas, à n' en Gonzalez Brabo, y à molts altres de tots los partits.

—Perque eran una colla de tontos, contestava.

Y no hi ha pas remey: los que s' fican en política per ell tots son iguals: ó pillos ó tontos: los uns no serveixen per massa curts, y 'ls altres per massa llargs.

* *

Ciencia! No l' hi parléu de ciencia pura. L' home científich, desde que 'l mon es mon, s' entreté fabricant castells de cartas. Vé una ventada y cau lo castell. Aixis succeheix ab las teorías científicas: passa la moda y desapareixen las escolas.

—Pero, Lluiset, tú no 'm negarás que alguna cosa 'n queda.

—Si, es veritat: alguna cosa queda també de una casa 'l dia que s' ensorra. ¿Sabs que 'n queda? La runa

* *

¡L' art! ¡Oh! l' art lo detesta.

¿Per qué?

Perque es una ficció, un engany, útil no més que per entretenir á mitja dotzena de babaus, que tenen la mania de la sensibilitat.

—¿Qu' es la pintura? Un tros de tela, y uns quants colors més ó menos bén combinats.

—¿Y 'l sentiment? ¿No sents res al davant de un quadro, Lluiset?

—Sí, efectivament: sento l' olor del barnís.

L' escultura reproduhit en lo marmol y 'l bronze la figura humana, troba qu' es un treball perdut.

En quant á la música, es lo soroll que 'l molesta més.

¿Y la poesia?

Artificiosa combinació de rimas y d' accents, per vestir las ideas débils é insustancials, no hi ha per ell una bestiesa més gran que 'l cultiu de las musas.

¿Y l' escena?

Una mentida complerta. L' artista fingeix sempre: sembla que té 'l cap en lo que representa, y potser no pensa més que ab lo sou que 'l hi dona l' empessari.

—No, Lluís, treballa per la gloria, per obtenir un ram de llores.

—Tal vegada tingas rahò; un ram de llores per l'esfotat.

* *

Y en tot es aixis.

No creu ab los advocats, ni ab los metjies, ni ab los militars que sacrifican la vida per l' honra de la patria y per l' afany de gloria: no creu ab lo desinterés, ni ab l' abnegació, ni ab la virtut, ni ab la moral.

—Donchs ¿per qué hi som al mon? vaig preguntarli un dia.

—Lo mon? vá respondre 'm. Lo mon es una pildora, per xó es rodó: y vulgas que no vulgas hem de tragàrla.

* *

Un dia passegavam pels alrededors de Barcelona, y al veure als nens de l' hospici, tristes y ab aquell aspecte apagat, y macilent que tant distingeix als assistats, vá dirme:

—Té: yet! aquí la imatje de la familia. ¿Ahont es l' amor de mare?

Pel moment vaig callar, vivament impresionat, sense pensar en que una excepció no forma regla general.

Per fortuna al portal de una casa hi havia una dona jove que tenia una nena als brassos y l' omplia de caricias. Una alegria angelical brillava en la cara d' aquella dona hermosa.

—Mira, Lluís, vaig dirli, mira l' amor de mare. Contempla á aquesta dona y extasia't. No tot son miserias en aquest mon.

L' esceptich vá mirar á aquella dona ab alguna atenció, com si s' interessés contemplantla.

—Al últim, vaig pensar, hauré lograt endolsir-lo fel que té á l' ànima. ¿Pensas ab la tèva mare, eh? vaig preguntarli.

—No: gsabs ab què penso?

—Digas.

—Penso en que aquesta nena 's fará gran, que 's casará y que la dona que avuy es mare carinyosa, serà llavors una sogra inaguantable.

Fins en l' espectacle més dols de la naturalesa no hi sabia veure més que la nota negra y horrorosa.

P. K.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Allò qu' hem dit tantas vegades de que quan los artistas d' òpera 's costipan las empresas tussen, ho hem vist durant la setmana que acaba de transcorre. Fins se parlava de un sincope, y la prova vá ser que 'l cartell que anuncia la *Aida* vá sortir ab un pegat á sobre; pero al últim vá haberhi consulta, y are diuhen que 'l malalt està fora de perill. Me'n alegro de tot cor.

S' han donat dues representacions més dels *Huguenots*, confirmantse 'ls nostres pressagis. L' entusiasme vá pujar tant amunt com la vèu de 'n *Gayarre*, la perfecció escènica de 'n *Maurel* y l' intenció dramàtica de la *Cepeda*.

La Menter vá despedirse del públich, donant un concert en lo Liceo. Lo dijous n' havia donat un en lo saló de la fàbrica de 'n *Bernareggi*, *Gassò* y C. En aquest y en aquell vá tocar en un piano català, fentne grans elogis. L' industria catalana està de enhorabona.

Novedat de la setmana: teatro Pr.íncipal: estreno de *Clymenea*, ball en dos actes ab música de 'n *Cosme Ribera* y decoracions de 'n *Soler* y *Rovirosa*.

Acte primer: la vista del mar desde una casa de cima que sembla d' aquelles que hi ha al peu de Montjuich. Diu que l' acció passa á Grecia; pero tant se val; nosaltres la farém passar á Barcelona. Hi ha una gran parra sostinguda per dos pilans, una gran galeria, y al fondo 'l mar.

Comensa 'l ball ab molta broma. Una colecció de xicotitas bastant cayas que s' han llevat molt demati se'n anat á menjar moluscos y á alsar lo cotze. Ab la copa á les mans saltan, ballan y beuen. Vés si no valdría més que prenguésse'n xacolata!

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

La mès maca de totes té una cita ab un sargent de carabiners d' aquells temps, y á la quènta no té altra deria que fer perdre 'l mon de vista á las sevases amigas perque no se n' enterin. Quan totes se 'n van á dormir la mona, surt lo sargent, y la conquista regalantli uns quants collarets de grans de cristall que ha comprat á n' aquells que venen quincalla á dos rals la pessa. *Clymenea* n' està tant contenta que fins camina de puntetas, en tant que 'l carabiner l' hi presenta un mirallet perque 's veji y s' agradi.

Tot de un plegat s' ennuvola: lo carabiner, qu' es molt cumplert, se presta á anarli á buscar un paraygua y quan la bona mossa 's queda sola, surten los genis del xacolata, ó siga una colecció de indios d' aquells que avants tenian á la porta tots los xacolaters, y en justa venjansa de haverse desdejunat ab moluscos y vi l' agafan y se l' emportan.

Ja poden figurarse quina desesperació la del carabiner y la de totes las amigas de *Clymenea*!

En lo segon acte surt una decoració molt bonica: representa un temple indio coronat per un elefant. Ja havém arribat al país del xacolata. La pobra *Clymenea* tracta d' escaparse; pero 'ls indios no la deixan á sol ni á sombra, y per vigilarla 's valen de una guardia de xavals, que tenen lo pit de llargandaix, lo cap de gos y la cresta de gall.

Se muda l' escena y representa un campament en lo país del xacolata: hi ha una pila de rodas que á la quènta deuen servir per moidre 'l cacao y la canyella, una torra que sembla una estiya de lliurars d' aquell producto, y tot lo necessari per l' elaboració.

Lo carabiner ha armat á totes las amigas de la seva xicota y se n' ha anat á rescatarla. ¡Pobre carabiner! Lo dia del estreno volia ballar y 'ls pèus l' hi feyan mal. Està clar: qui no s' espeuha ab aquella caminada, desde Montjuich á la India! Las amigas de *Clymenea* portan qui una cuberta, qui una cacerola per escut: una espasa á la mà, y están animadas sense excepció de un valor á tota prova. Surten, figuran que 's barallan, y al poch rato compareixen ab la *Clymenea* sobre un tabernacle, los genis del xacolata encadenats y la guardia de xavals presa y lligada. La música entona un himne de victoria, y *Clymenea* per demostrar que ab tot y aquellas penas no ha perdut l' humor, se posa á ballar y las hi recargola que ni una baldufa.

Y are parlant en serio: la música d' aquest ball es molt graciosa, moguda y distingida. En las decoracions s' hi admira 'l talent de 'n Soler y Rovirosa. Lo telò del segon acte es ua' obra mestre: lo campament del tercer no deixa res que desiljar. La Laurati es aplaudida ab justicia: aquella seguretat, aquella exacitud, aquella forsa de punta, aquella armónica elegan-

cia dels moviments no 's troben sino en las notabilitats coreogràficas. En quan al primer bailarí Sr. Rossi, no varem poder judicarlo 'l dia del estreno: *¡il pòverol Era un bolero ammalat!*

En lo cos de ball hi está representada la rassa llatina y la rassa sajona: això vol dir que hi ha bailarinas italiennes y espanyolas y bailarinas inglesas. Un amich mèu del cos de ball ne diu la tarregada. Donchs bè, las primeras forman tarregada de carbó d' alsina, que tréu xispas quan s' encen, y las últimas per lo poc h' àgils y pesadas, tarregada de carbó de pedra.

N. N. N.

LA FAMILIA.

MONOLECH DE LA COMEDIETA LA CASA DE 'N GARLANDA, ORIGINAL DE D. LLEÓ FONTOVA.

D. LLEÓ.

Vaja, qu' estich ben posat;
quina gresca! quin saraú!
ni un sol punt puch viure en pau.
Jo estich ben ennavegat.
«Cásat, noy; cásat aviat.
Qui ho diu no 'n té esperiencia.
Cásat, que ab la penitencia
ja hi pagarás lo pecat.
Al principi tot es glòria,
tot se véu de color d' or;
mès tart, si no hi mors, per sort,
ja me 'n guardarás memoria.
«Sens filis no hi ha estimació!»
Clamas al cel, te 'n envia,
puig diu un, que no 'n tenia,
que divinisan la unió.
Pensá això, no dona pena?
Si no estès cremat, riuria;
á qui tal diu, cada dia
n' hi envia una dotzena.
Aquest número 'm du ara
á la memòria uns records!—
quatre de vius, nou de morts;
era dotzena de frare.
Sí, sí, 'l cel nos escolta
lo nostre prech, va obeirnos,
y, amichs de Déu! va servirnos,
lo que 's diu de parroquiá.
—Diu que venint á la vida
duhen un pal! això es engany!
Jo tindria pa tot l' any!..
No duhen cap pa, es mentida.
Menjársel fan, ay ixí 'm topa
sense que ajengan rahons,
y sente tants rosegons
que sempre haig de menjar sopa.

—Dèu me 'ls conservi. Son nats...
Així ho vol la mèva estrella!

Pero, això si: morint ella,
podian marxar plegats.
Aquesta noya, la gran,
ja podria ser casada:
pero es tan enjogassada
que pensari 'm dona espant.
Sempre ab jochs, ab res atina,...
Are tot se li consent:
si 'ls tractés son casament...
que 'n duria de tunyina.
Y això es un viure horrores
que no pot durá un moment;
hem de arreglá un casament
ó jo ó ella, si; un dels dos.
La noya... encar té disculpa.
Dèu la perdó, la mamá
no la va saber educar;
la mamá es qui 'n té la culpa.
Ja 'm va quedar mala sort!...
Sa mort tresserà ma estrella,
així fòu que, morint ella,
jo vaig carregá ab lo mort.
Si li vaig dir mès vegadas!—
—Cóm vaya venir las penas!—
Las ensenyán á ser nenas,
pero may á ser casadas.
Sabent de piano, de cant,
brodar, parlá un mal francés...
«De la casa? cál... no rés.
com no s'ia aná elegant.
L' egoisme de la mare
las enganya. Aquí està 'l quid!
Luego no troban marit
ni per un ull de la cara.
Fells lo qui com jo s' troba
tenint noyas á desdís,
y sabent lo que es cust
y rentá un paner de roba;
y desgraciat lo qui 's topa
ab fillas, com las que he dit,
que no saben fè: un surgit
ni escaldá un mal plat de sopa.
Las que no ho fan com dich jo,
ja veurán que no hi deiro.
¡Quànts y quànts me 'n mire
que diran «ja te rahó!»

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Un xiste de Alejandro Dumas á propósito de las viudas:

—Segons la mèva opinió, deya l' autor del *Demi*

A LA PORTA DEL PARADÍS.*

SAINETE.

(Continuació.)

SANT PERE. ¿No ho ha dit tot encare? Millor per vosté.

LA BARONESA (*desplegant la llista ab coquetería*). Hi ha encare dejunis, mortificacions, penitències, reliquias, escapularis, exercicis, novenas, un jubileo...

SANT PERE (*interrompent*). ¿Vol que l' hi siga franch, senyora? Millor que tot això hauria sigut que hagués salvat á un gosset en l' acte de negarse.

LA BARONESA (*horrorizada*). ¡Jesus, Maria, Joseph!

SANT PERE. Sí, porque un gos, per mès que siga gos, es una criatura de Déu, y salvantlo hauria demonstrat bons sentiments... Mentre que l' ungla de Santa Margarida que d' penjada al coll dintre d' aquest reliquiari d' or no significa res mès que un excess de credulitat...

LA BARONESA. Y no obstant lo Pare Federico assegura...

SANT PERE. ¿Lo Pare Federico?... Vagi 'l á buscar al Pare Federico, y diguili que l' hi obri las portas del Cell Vagi, y ja veura que riurém.

LA BARONESA (*aterrada*). Pero ¿será veritat? ¿Es á dir que 'm nega l' entrada? .. ¿A mi?...

SANT PERE. A fè de apòstol, que 'm sab molt greu disgustar á una senyora tant guapa... Pero en matèries de caritat lo Bon Déu es inexorable. ¿No hi ha bonas accions? Donchs no hi ha Cell. Aquesta es la consigna.

LA BARONESA (*tremolant*). Llavors... ¿M' enviarà al Purgatori?

SANT PERE. Ni 'ls mils.

LA BARONESA (*llensant un crit*). ¡Dèu del Cel!

SANT PERE (*empenyentla cap á la porta de la dreta*). Vaja, vaja... No s' esparveri... Lo confrare del subterrani no es tant negre com diuhens.

LA BARONESA (*sor de si y sent grans extremituts*). Lo diable!... L' infern!... Jo!... Una Torre-Vermella al infern!...

SANT PERE. D' altres n' hi trobarà de Torres-Vermellas.

LA BARONESA (*plorant*). ¡Es horrible!..

SANT PERE. Sosseguis, senyora, sosseguis... S' exagera molt..

LA BARONESA. ¡Ay! Jo 'm moro... Ay!...

SANT PERE (*volentia consolar*). L' hi donaré una recomenació... Cregui que la tractarán bè...

LA BARONESA (*abrazantse als genolls de Sant Pere*). Pietat! Misericòrdia!

SANT PERE (*apart*). ¡Pobre senyoral! M' ha arribat á enternir!... Ab uns brassos tant hermosos!... (*Inclinantse á n' ella*) Jo prou voldria: pero gy la consigna?

LA BARONESA (*ab febre*). No... no... Jo no hi vull anar... Buscaré... Es impossible que... (*Alsantse tot de un plegat*) Ah! Are me 'n recordo!... Jo he salvat la vida de un home... Si, gloriós Sant Pere, l' hi he salvat la vida... Jo l' hi juro!...

SANT PERE (*ab alegria*). ¡Gracias á Déu! Vamos á veure... com v' ser... Expliquis.

(*La Baronevaá per parlar y s' deté tota confosa*.)

SANT PERE. A veure, digui, depressa.

LA BARONESA (*plegant las mans y ab tó de suplica*). Per mor de Déu...

SANT PERE. ¿Vol explicarse?

LA BARONESA. Es que....

SANT PERE. Vamos á veure q' ha salvat ó no l' ha salvat? Aquí està 'l bussilis.

LA BARONESA. ¡Oh! sil Vaig salvarlo.

SANT PERE. ¿Y donchs?

LA BARONESA (*vacilant*). ¡Ay de mil! Es que d' aquesta acció caritativa, v' resultaré un gran pecat... Pero vaig confessarme'n ab lo Pare Federico, y 'l Pare Federico me v' absoldre... Unicament... després de reflexionarho, temo que no vaig á guanyar res evocant aquest delicat recort...

SANT PERE. Un pecat... un pecat... Hi ha pecats de moltes maneras, y sobre aquest punt no sempre estém d' acord ab los moralistes de la terra... Pero acabém. ¿Explica aquesta historia ó no l' explica?

LA BARONESA (*baixant la vista*). No goso, gloriós Sant Pere!

SANT PERE (*molt cremat*). Llavors vaji al diable y no 'm vinga á rompre las oracions. (*Obra la porta de la dreta y s' disposa á treure á la Baronesa*.)

LA BARONESA (*tanca la porta, s' hi posa al davant y agafantse á las mans de Sant Pere, crida*). Oh! no!... Ja parlaré... l' hi explicaré tot... tot enterament.

SANT PERE (*incomodat, pero dulcificantse*). Ja fà massa estona, senyora, que està abusant de la mèva paciència.

LA BARONESA (*apretant cada vegada mès fort las mans de Sant Pere*). ¡Y seria capás d' enviar al infern á una pobre dona que sempre ha tingut per vosté una gran devoció?...

SANT PERE (*á cada punt mès tendre*). Una gran devoció... (Apart.) ¡Me caso ab Rondal!.. ¡Y quins ulls té aquesta dona!

LA BARONESA (*cada cop mès exaltada*). ¡Oh, si!... Una devoció apassionadissima...

LO CANARI. Piul!...

SANT PERE (*sense fixar-se al lo canari*). ¡Apassionadissima! ¿No m' enganya?

LA BARONESA (*baixant la vista*). ¡Oh, no!

LO CANARI. Piul! Piul!...

LA BARONESA (*apart*). Malehit siga l' auzell. (*Passant la mà per darrera l' espalda de Sant Pere, agafa canari y l' faix dientre del seu sanch de viaje*). Toma... Y are, vés cantant.

SANT PERE (*apart y molt preocupat*). Per mès que un hom siga sant no es de fusta. (*Offerint lo bras á la Baronesa y acompanyanla fins al silló de guta-perxa*) Vamos á veure... Conti aquella historia, senyora. (*Tréu un tamboret y s' asséu davant d' ella*) No vaja ab rodeos, ja ho pot dir tot.

LA BARONESA. Obeheixo, infalible jefe de l' Iglesia... Unicament l' hi demano una cosa, que no siga indiscret... perque hauré de confiarli unes coses...

SANT PERE. Tiri barra.

LA BARONESA (*timidament*). Sens dupte, venerable Sant Pere, que haurá sentit parlar de la possessió de Fruita-verda situada al terme de Orleans, que té mès de 300 quarteras y que 'm pertany.

SANT PERE. No; pero es igual.

LA BARONESA. Allá 'm trobava jo, quan la terrible invasió de 1871, y allá v' passà 'l fet que vaig á contactarli.

SANT PERE. ¿Vol dir la bona acció? Vaja dihent.

(*S' acabará*.)

* Véjese lo número 150, correspondiente al divendres passat.

monde, las viudas inconsolables son un mito: un valor que no s' cotisa.

—*Y Artemissa?* vá replicarli un amich. *¿Negarás son sentiment?* *¿No vá fer construir un monument magnific à la memoria del seu espòs?*

—Aixó era en aquell temps. Are, Artemissa fora capas d' alsar un panteon esplèndit al seu marit; però es casi segur que una vegada quedès colocada la última pedra, si l' arquitecto l' hi agradava s' hi casaria.

Y ja que citém frasses de contemporànecs, aquí n' vā una del tenor Gayarre, jenant al públic de Barcelona:

—Lo públic de Madrid y l' públic de Valencia estan atents, esperant que donguéu una nota ó diguéu una frase per aplaudirvos. Lo públic de Barcelona està serio sempre y ansios de que donguéu una rellisada, per tirarseus à sobre.

Tal vegada tinga rahò l' cèlebre tenor.

Pero d' aquest modo 'ls aplausos de Barcelona desde l' moment que costan més valen més.

Una frasse de Alejandro Dumas (pare):

Un banquer en una tertulia sostenia que 'ls artistas deuen ser pobres.

—Poch à poch, senyor meu, replicá l' autor dels *Tres mosqueters*. Aixó es lo mateix que si diguessim que 'ls banquers deuen esser tontos.

ESQUELLOTS.

Una comissió del Ajuntament se n' ha anat à Madrid per lograr dos distints objectes.

Primer: Que no s' fassa l' enllàs à nivell, pèl carrer d' Aragò.

Segon: Que no se suprimeixin les rifas de beneficència.

Del primer punt n' hem parlat ja moltes vegades; are en quan al segon anem à fer algunes observacions.

Si l' Ministre de Hisenda suprimís totas las rifas, inclús la nacional, considerantlas incentiu del vici, no podriam menos de aplaudirlo.

Pero suprimir las que s' destinan à la beneficència, per conservar y fer creixe la nacional, que ni directa, ni indirectament alivia cap desgracia, francament es un monopoli inconcebible. Se sembla ab à llo d' aquell sastre, que perque no l' hi fessent la competència vā matar à tots los sastres de la població.

Naturalment, vā ferse rich.

Al jugador que s' arruina comprant bitllets de la Casa de Caritat, ó del Hospital, ó bè dels Amichs dels Pobres, sempre l' hi queda l' recurs del Hospital ó l' socorro de alguna de las altres institucions.

En canbi l' hi donarà cap empleo l' ministre de Hisenda?

La Comissió de Còdichs del Senat ha discutit las bases pèl restabliment del matrimoni civil.

Y 'ls bisbes senadors han fet un acte.

Acte primer: «Aquesta es la doctrina de l' Iglesia: qui estiga ab nosaltres que 'ns segueixi.»

Y se 'n ván anar sense que 'ls seguis ningú.

Un enemic del celibat del clero, deya:

—No n' hi ha prou ab predicar ab la paraula: es necessari predicar ab l' exemple; y si 'ls bisbes volen tractar de la qüestió del matrimoni, que comensin per casarse.

Un altre, en prova de la necessitat de que s' casin, alegava l' exemple de un que vivia ab una dona.

—Perque no t' casas? l' hi preguntavan los amichs.

—Jo segueixo ab tota fidelitat l' exemple del clero.

—Y la Marieta?

—La Marieta, es la mèva majordona.

La mania dels banchs continua desarrollantse en gran escala. Després del de Igualada se n' ha montat un à Valls.

No tingan por: ja vindrà l' hora en que tots ballarérem.

—Quinas fortunas s' han fet ab aixó de las operacions de bolsa!

—No tingas cuidado, que dintre de poch se 'n farà una d' operació que al que la sufreixi no l' hi agradarà gaire.

—Una operació?

—Si, una operació quirúrgica: l' amputació de molts butxacas.

Un dels nostres col·laboradors, D. Sebastià Gomila, en companyia de un seu amich D. J. Blanch y Romani, han

publicat una colecció de poesies originals en la qual n' hi ha de catalanas y de castellanas, titoladas *Versos*.

Com de costum donarem à coneix una mostra de aquestes composicions, en las quals hi campeja notable facilitat.

Un periódich extranjer publicava dias endarrera l' següent anuncí:

«Fulano de tal, que viu à tal puesto, participa als seus amichs y al públic en general que l' hi ha fugit la dona de casa. Al que l' hi torni, l' hi clavará un cop de revòlver. Adverteix així mateix, que no tenint ell la costum de pagar los seus déutes, molt menos encare pagará 'ls que la seva dona puga contraure.»

En un tomet de qüentos, anécdotas y modismes aragonesos, que acaba de publicar-se à Madrid, s' hi llegeix lo següent:

«En 1840 vā passar la reyna Cristina pèl Aragò ab Isabel II y l' infanta. Un pajés de la ribera del Jalon vā acostar-se al carnaval à regalarlos un ram de cireras. Al pendre l' Cristina, vā dirli l' aragonés:

—¡Quiá! No es pà usté: es pà los chicos.
Com si l' vejés!

A Sant Martí de Provensals tractan de erigir un monument à l' industria catalana.

Proposo una idea.

Que s' esperi à que s' haja plantejat la reforma arancelaria de 1869.

Y així sabrérem si l' monument ha de ser un arch de triunfo ó bè un panteon.

En aquest cas, lo monument podrà empassar-se al Poble Nou, dintre del Cementiri.

QÜENTOS.

En l' establiment de *El Siglo* una senyora demana una corbata.

Lo dependent: —De quin color la vol?

La senyora ab tristesa: —Ja veurà, dónquimela negra.

—¿Que porta dol?

—No senyor; pero no estich tant lluny de portarne: l' meu pobre marit està tant mal!

—Lo qu' es la farsa de la costum!

Una família crida a un fotògrafo per retratar à un cadàver.

Lo fotògrafo prepara la càmara obscura, y quan la tè à foco, destapa l' objectiu, y girantse d' espaldas, exclama:

—Vaig à comensar: estiga quiet.

Un marit sorprén à la seva dona en flagrant delicto de infidelitat.

Lo pobre marit, quan l' altre es fora, exclama:

—Es precis que confessis la tèva culpa: cuya, confessa, demana perdó y quan tot olvidat.

La esposa s' agenolla al seu pèus y exclama:

—Donchs bè, si! Te demano perdó per are y per lo successiu.

Estava ensajantse un drama:

Lo director dirigintse à la dama jove, qu' es una xicoteta molt freda:

—¡Eh! no es aixó: l' hi falta calor, expressió, energia... Ja veurà, identifiquis ab lo paper y ab la situació. Se tracta d' expressar l' ira y 'ls celos. ¿Qué faré vosté si l' seu amant l' abandonés?

—Ay, ay, respon la dama jove: 'n pendria un altre.

Portan un granuja à cala ciutat. Lo cabo de guardia l' regoneix y l' hi diu:

—Hola, minyò. Si no m' enganyo, ets parroquiá. Tú has estat aquí algunas altres vegades.

—Y siempre viene de nit, replica un municipal.

—Està clar, respon lo granuja: per pendre alguna cosa haig d' esperar que siga fosch... De dia me 'n dono vergonya.

Dos embusteros se troben y després de dirse 'n una pila, l' una més grossa que l' altra, un d' ells exclama:

—Tinch un cusí, de segur que no l' deus coneixe: es l' home més alt de Barcelona: figúrat que sense alsarse de puntetas encen lo cigarro als fanals de la Rambla.

—Donchs jo 'n tinch un de cusí, que de segur es més alt que l' tèu. Figúrat si 'n serà, que las oronetes 'hi fan niu sota las alas del sombrero.

Un eco del dia dels morts.

Un metje molt conegut s' está extasiat contemplant

un magnífich panteon de mármol que precisament aquell dia s' inaugura.

—Mira tú, diu un senyor à uu amich seu que l' accompanya; mira l' doctor Silvestre ab quina afició contempla aquest panteon.

—¡Qué hi vols fer! A tots los autors los hi agrada veure las seves obres ben enquadernadas.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Dins una tot dos portarme
ma trista sort un cert dia;
alif patint fam moria
'quan vingueren a auxiliarme.
Era un negre que l' favor
me feu de darm-me un *hu-hu*,
y així no diga ningú
que un negre tingui mal cor.

PÀ SALA.

II.

Ab una tot s' ha casat
un prima-segona-terça:
sent tots dos de un quart inversa,
casament molt bén pensat.

ADLAVAG PESOJ.

LOGOGRIFO.

1 2 3 4 5 6.—Se llegeix en la Campana totas las setmanas.

6 2 1 3 6.—Animals que rastrejan.

3 4 5 6.—Lo que resulta trucant à la porta de las escales.

1 2 5.—Carrer de Barcelona.

6 4.—Una nota.

UN NEBOT DE M. DE R.

TRENCA-CAPS.

Pobre Tana!

Compondre ab las anteriors paraules lo nom de un emperador francés.

J. IRUAS.

MUDANSA.

Ab un tros de tot l' Agnés

un gran tot al tot ha dat
del seu cusí D. Bernat
sens que l' pobre l' hi fes res.

UN TAPÉ Y T. DE T.

ACENTÍGRAFO.

Lo total de Miravet
en total lo van posar
perque crech vā assassinatar
l' arcalde de dit poblet.

T. TOSALET.

CONVERSA.

Mira, Anton: aquella senyora es la baronesa: es molt guapa y rica.

Bella senyora es; pero francament, tè una cosa que no m' agrada.

—Qu' es?

—Buscau: entre tú y jo ho havém dit.

ANTICOT PETIT.

GEROGLÍFICH.

AYMANTE.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—*On-sa*.
2. IDEM 2.—*Pe-sol*.
3. SINONIMIA.—*Grossa*.
4. QUADRAT NUMÉRICH.—

1	6	7	4
7	4	1	6
4	7	6	1
6	1	4	7
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Orense*.
6. CONVERSA.—*Ramon*.
7. TERS DE PARAULAS.—

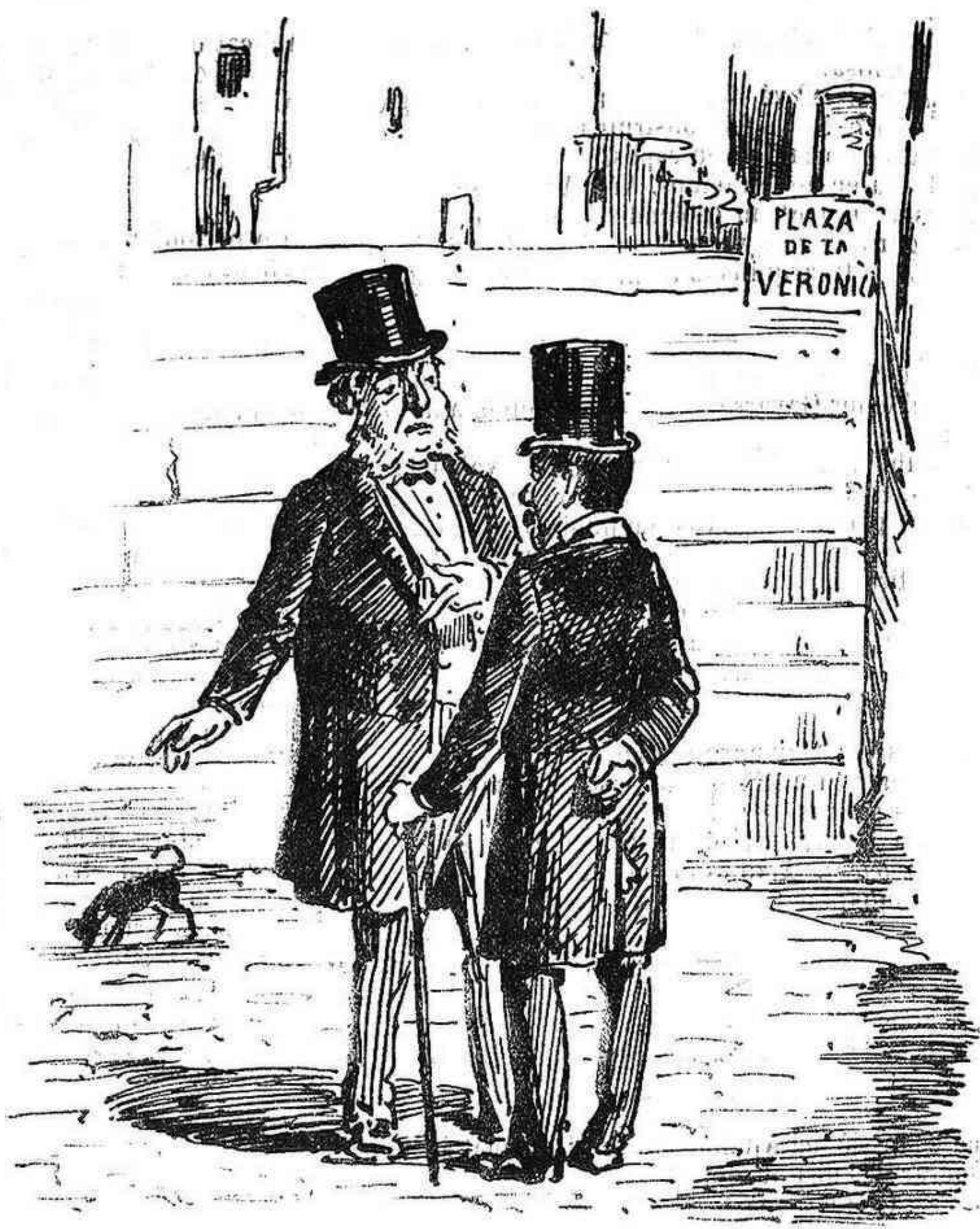
P	O	L	L
O	C	A	A
L	L	A	S
8. GEROGLÍFICH.—*Per sal à Cardona*.

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

QUESTIONS BURSÁTILS.

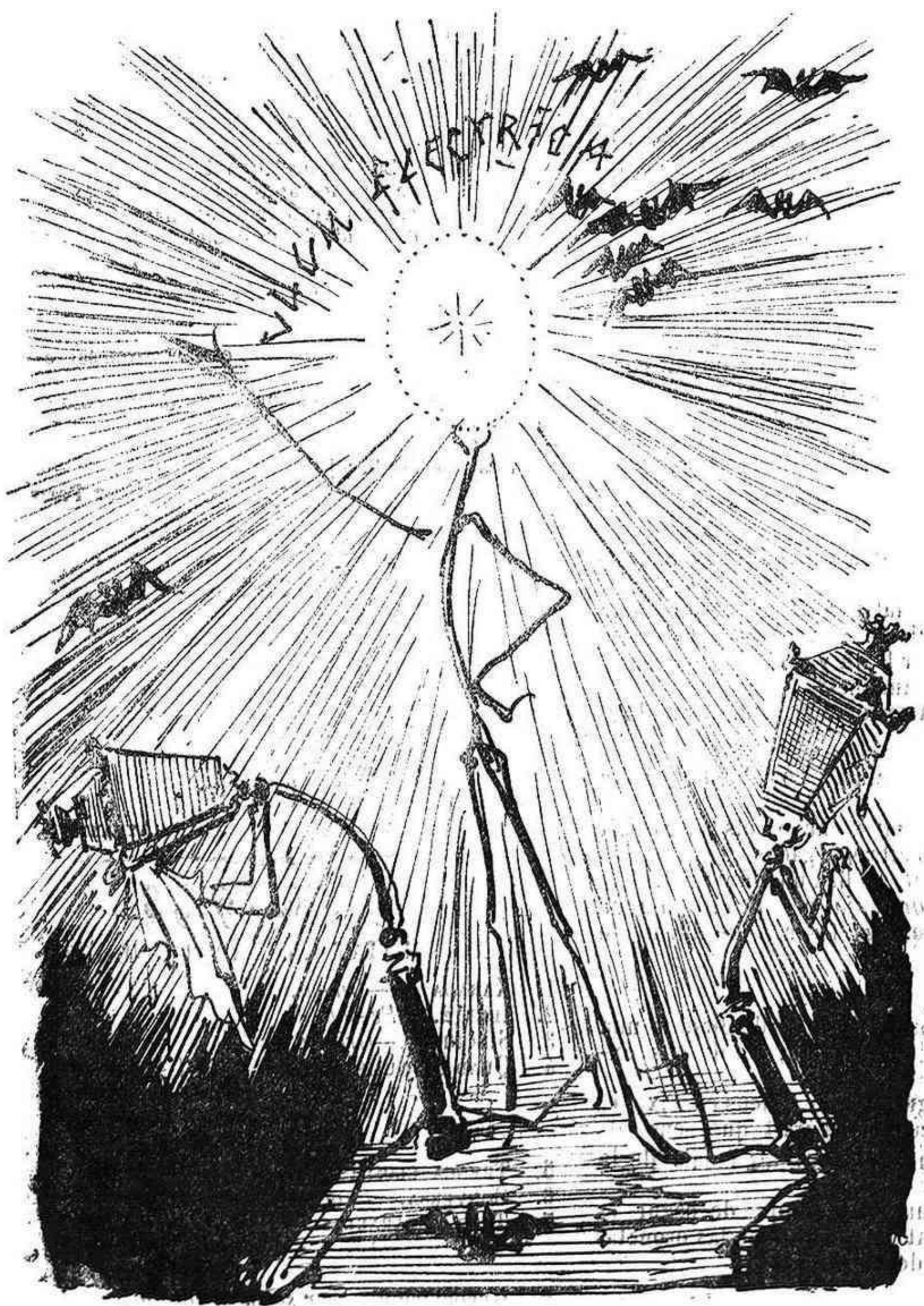

—¡Es cert que la bolsa puja?
—¡Es cert que la bolsa baixa?
Baixi ó puji aquell carrer
es un carrer que *no passa*.

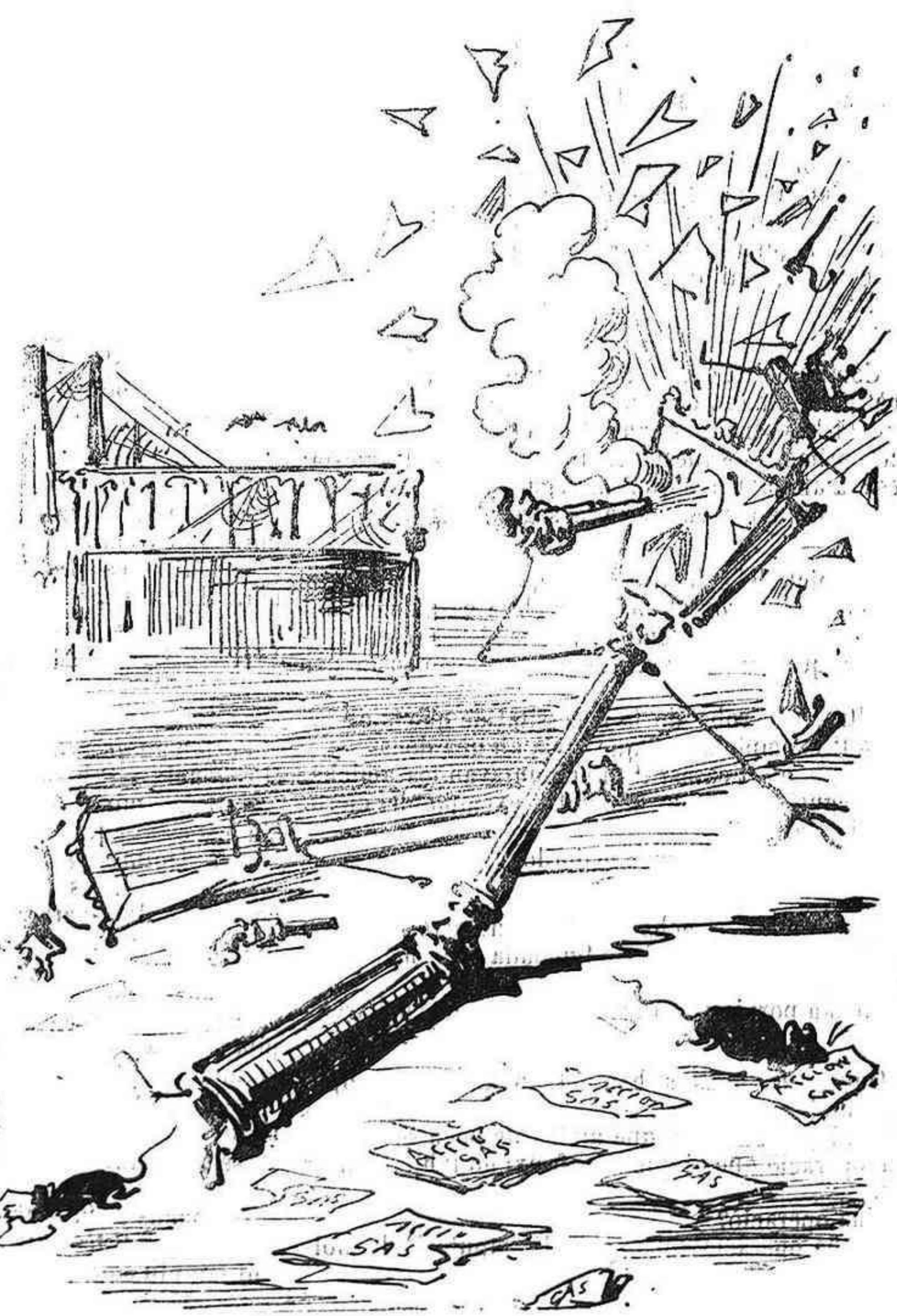

—¿Qué fan aquí dintre, D. Joaquim?
—Un nou bolsin, D. Mariano.
—Y quan siga fet que també haurán d' estarse al carrer...?
—No ho sé; pero en tot cas farém que 's publiqui la lley marcial, y
¡fuera grupós!

QUESTIONS DE LLUM.

Lo triunfo de la llum elèctrica.

Enlluernat per aquella claror, lo gas, veyent que ja no serveix per res,
prén una resolució desesperada.